

Eagrán Geimhridh

Nuacht Fhine

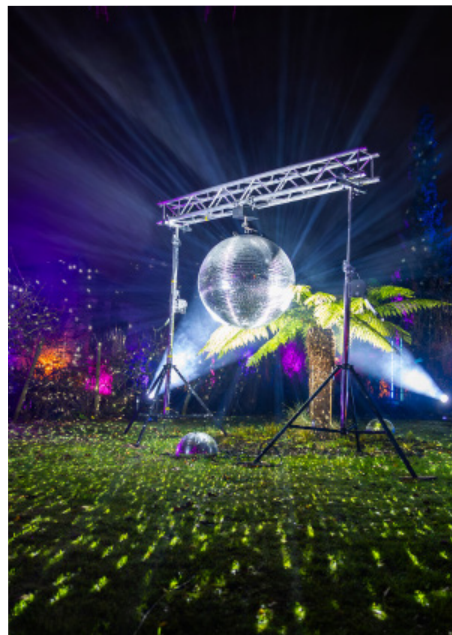
Laistigh:

Socruithe na Nollag, Athchúrsáil Crann srl- **leathanach 6-7**
Buiséad Bliantúil do Chomhairle 2024 - **leathanach 11**
Tradfest 2024 - **leathanach 18**

Clár ábhair

Christmas Arrangements, Tree Recycling etc.	Page 6
Uaireanta oscailte na Nollag 2023 - Leabharlanna, Ionaid Athchursála srl	Page 7
Fáiltítear roimh meadú ar bhuiséad Fhine Gall	Page 8
Ciste Séadchomharthaí an Phobail 2024	Page 9
Maoiniú na bliana 2024 le haghaidh oibreacha caomhantais agus deisiúcháin i bhFine Gall	Page 10
Baineann cur chuige múnlaíthe 3T Fhine Gall an phríomhdhuais amach ag Gradaim Sármhaitheasa na Rialtas Áitiúil	Page 12
Déanann Fine Gall 25 Bliain Comhaontú Aoine an Chéasta a Cheiliúradh	Page 13
Seoladh Chlár Bronnadh na Leabhar de chuid Chiste Aitheantas an Phobail ó Leabharlanna Fhine Gall	Page 14
Faigheann Fine Gall maoiniú chun breathnú ar thionscadal na snámha farraige sna Sceirí	Page 15
Bealaí Sábháilte ar Scoil – Tuarascáil dhearfach dheireadh na bliana d’Fhine Gall!	Page 16
Seoladh Deontas ‘Gníomhú an Phobail ar son na hAeráide i bhFine Gall’	Page 17
Fógraíonn Comhairle Contae Fhine Gall Scéim Mhaoiniú Féilte agus Imeachtaí don Bhliain 2024	Page 18
TradFest 2024	Page 19
Uimhreacha ó Fhine Gall	Page 20

Socruithe na Nollag, Athchúrsáil Crann srl

**Athchúrsáil Crann Nollag saor in aisce
2ú go dtí an 16ú Eanáir 2024.**

Baile Brigín/Ros/Lusca

Eolas – Iosta Oibríochta, rphost: Balswooparea@fingal.ie

Carrchlós Bhóthar na bhFolcadán, Baile Brigín
Carrchlós Bharr na gCaorach, Bóthar Bhaile Brigín
Spás Oscailte Bhaile Hae, An Ros
Bealach isteach Pháirc Orlynn, Rochtain ó Bhóthar Bhaile Átha Cliath, Lusca

Sord/Domhnach Bat/Port Reachrann

Eolas – Iosta Oibríochta, rphost: Balswooparea@fingal.ie

Ionad Athchúrsála Bhóthar an Inbhir (gnáthuaireanta oscailte amháin)
Carrchlós páirceanna imeartha Ráth Aingil
Páirceanna Mhainéar Shoirde
Carrchlós Ionad Pobail Domhnach Bat (Ní An Chearnóg i mBlia),
An Sruthán, Port Reachrann
Carrchlós Dhiméin Sheantraibh

Mullach Íde/Port Mearnóg/Baile Dúill/Binn Éadair

Eolas – Iosta Oibríochta, rphost: Howmaloparea@fingal.ie

Carrchlós Poiblí, Cúlhbóthar, Diméin Mhullach Íde
Carrchlós Poiblí, Bóthar na Trá, Port Mearnóg
Cúirt Chionn Sáile, Cionn Sáile
Carrchlós na mBruach, Mullach Íde
Páirc an Ráschúrsa, Baile Dúill
Páirc Chill Fhionntain, Cill Fhionntain
Carrchlós an Chuain, Binn Éadair

Baile Bhlainséir/Caisleán Cnucha

Eolas – Iosta Oibríochta, rphost: Casmulparea@fingal.ie

Carrchlós Pháirc na Mílaoise, Síneadh Bhóthar Snugborough, Cúil Mhín - uaireanta oscailte na páirce amháin
Carrchlós Pháirc Bhaile an Hartaigh
Carrchlós Pháirc San Caitriona
uaireanta oscailte na páirce amháin

(Fiosrúcháin - Iosta Oibríochtaí Áitiúla, teil. 01 890 5000)

Tabhair ar aird le do thoil nach nglacfar ach amháin le crainn Nollag ag na suíomhanna thuas, ní ghlacfar le dramhaíl ghlas eile, seastáin crann Nollag, srl

Uaireanta oscailte na Nollag 2023 - Leabharlanna, Ionaid Athchursála srl

Dúnfaidh Oifigí Chomhairle Contae Fhine Gall don phobal do thréimhse na Nollag ag 4.30pm Dé hAoine an 22 Nollaig, 2023 agus athosclóidh siad ag 9am Dé Máirt an 2 Eanáir, 2023.

Maidir le héigeandálaí cuir gaoch ar 01 8905000 - tabhair ar aird nach ndéanfar monatóireacht ar an seoladh ríomhphoist customercareunit@fingal.ie le linn thréimhse dúnta na Nollag.

Leabharlanna

Dúnfaidh Leabharlanna Fhine Gall Dé hAoine an 22 Nollaig, 2023 agus athosclóidh siad Dé Máirt an 2 Eanáir, 2024. Tá achmhannaí leabharlainne ar fáil ar Leabharlanna

Uaireanta oscailte na Nollag don da Ionad Athchursála

Féach thíos uaireanta oscailte na Nollag don dá Ionad Athchursála.

Ionad Athchursála an Inbhir

23 Nollaig: 8.00rn go 12.00in (Is é 11.30rn an iontráil deiridh feithicle)

24, 25, 26 Nollaig: Dúnta

27, 28, 29 Nollaig: Oscailte 8.00rn go 20.00in (Iontráil feithicle deiridh 7.30in)

30 Nollaig: Oscailte 8.00rn go 12.00in (Iontráil feithicle deiridh 11.30rn)

31 Nollaig 1, Eanáir: Dúnta

2 Eanáir: Atosú ar ghnáthuaireanta Luan – Aoine 8.00r.n.-20.00in (Is é 19.30pm an t-iontráil dheireanach don fheithicil) Dé Sathairn 8.00rn – 18.00in (Iontráil feithicle deiridh ag 17.30pm)

Ionad Athchursála Chúil Mhín

23 Nollaig: 8.00rn go 1.00in (Iontráil feithicle deiridh 12.30rn)

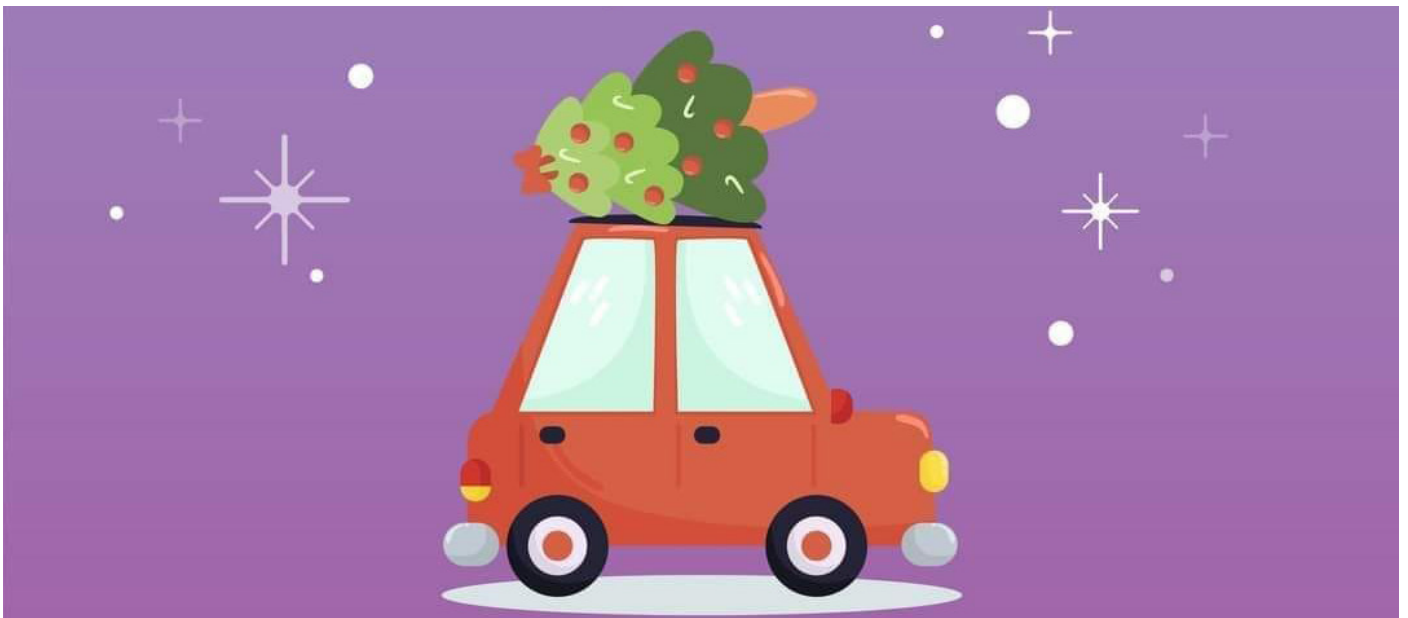
24, 25, 26, Nollaig: Dúnta

27, 28, 29 Nollaig: Oscailte 9.00rn go 16.00in (Iontráil feithicle deiridh 3.30in)

30 Nollaig Oscailte 9.00rn go 1.00in (Iontráil feithicle deiridh 12.30in)

31 Nollaig & 1 Eanáir: Dúnta

2 Eanáir: Atosú ar ghnáthuaireanta Luan - Satharn 9.00rn - 4.00in (Iontráil feithicle deiridh 3.30in)

Fáiltítear roimh meadú ar bhuiséad Fhine Gall

Ceadaíodh Buiséad Bliantúil méadaithe do Chomhairle Contae Fhine Gall, agus d'aontaigh Comhairleoirí le buiséad €361.9 milliún a infheistear chun breis agus 900 seirbhís éagsúil a sholáthar i gceann de na contaetha is mó fáis in Éirinn. Nuair a ghlactar le Buiséad 2024, cuirfear €28.1 milliún breise ar fáil as sin a fuarthas sa bhuiséad do 2023.

Tá an caiteachas aonair is mó fós i mbuiséad na bliana seo ar thithíocht agus ar fhoirgníocht (€117.2m), arb ionann é agus ardú 16 faoin gcéad ón méid a chonacthas i 2023. Áirítear ar réimsí feidhme eile arb ionann iad agus caiteachas suntasach ná bóithre & sábháilteacht (€43.1m), seirbhísí comhshaoil (€54.1m) agus áineasa & conláistí (€70.2m). Ar an iomlán, ciallaíonn buiséad 2024 gur ionann an caiteachas in aghaidh an duine i bhFhine Gall agus €1,099.

Ag labhairt dó ar Bhuiséad 2024, dúirt Méara Fhine Gall, an Comhairleoir Adrian Henchy: "Is garsprioc shuntasach é seo do mhuintir Fhine Gall agus muid ag fáiltiú roimh bhuiséad nua na Comhairle do 2024. Áiríonn sé seo méadú suntasach ar mhaoiniú, rud a ligeann dúinn níos mó seirbhísí riachtanacha a sholáthar dár bpobal agus cuideoidh sé le fás sóisialta, cultúrtha agus eacnamaíoch níos fearr a chothú ar fud an réigiúin. Agus muid ag leanúint le hinfheistíocht shuntasach a dhéanamh i raon tionscnamh agus seirbhísí, léiríonn glacadh an bhuiséid seo ár dtiomantas do cháilíocht na beatha i bhFhine Gall a fheabhsú agus cabhraíonn sé lena chinntiú go bhfuil rochtain ag ár gcónaitheoirí ar na hacmhainní agus ar an tacaíocht atá tuillte acu."

I measc cuid de bhuaicphointí Bhuiséad 2024 tá:

Meadú €16m don rannóg tithíochta chun cabhrú le soláthar tithíochta sóisialta, oibreacha cothabhála coisctheacha, seirbhísí do dhaoine gan dídean agus deontais oiriúnaithe tithíochta.

Meadú €5.5m ar chothabháil bóithre,

páirceanna, faichí, spásanna oscailte agus reiligí.

Timpeall €3m chun cabhrú le leabharlanna, turasóireacht, ealaíona, imeachtaí agus lár na mbailte a fhorbairt agus a chothabháil.

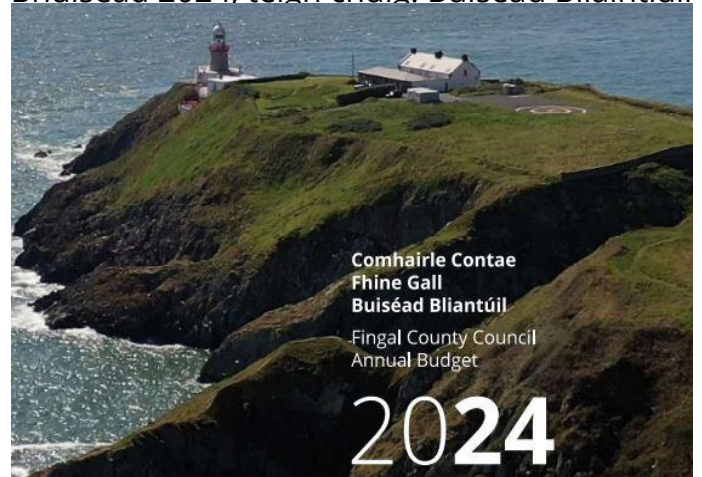
Leithdháileadh €1.9m breise chun cabhrú le hinfheistiú i mbonneagar agus in áiseanna pobail nua agus reatha.

€1.7m i dtreo bonneagar pleanála agus straitéiseach, lena n-áirítear maoiniú méadaithe do thionscadail agus do thionscnaimh bhithéagsúlachta.

Dúirt Príomhfheidhmeannach Chomhairle Contae Fhine Gall, AnnMarie Farrelly: "Tá lúcháir orm fáiltiú roimh an méadú seo ar mhaoiniú a mbeidh ról lárnach aige i múnlú todhcháí níos fearr d'Fhine Gall. Tá go leor oibre dícheallach déanta chun a chinntiú go bhfuil an chothromaíocht cheart ag an mbuiséad seo - ní hamháin go soláthraíonn sé na hacmhainní riachtanacha dúinn chun raon níos mó de sheirbhísí ardchaighdeán a sholáthar dár saoránaigh, ach ligeann sé dúinn coinneáil suas leis an bhfás leanúnach agus riachtanais forbartha an Chontae."

I dtéarmaí ioncam na comhairle, gintear timpeall 44 faoin gcéad ó Rátaí Tráchtála, agus is ionann Deontais agus 29 faoin gcéad. Áirítear le foinsí ioncaim eile Cíosanna Tithíochta (7%), Uisce Éireann (4%), agus Ioncam Ilghnéitheach (5%).

Chun miondealú mionsonraithe a fháil ar Bhuiséad 2024, téigh chuig: Buiséad Bliantúil

Ciste Séadchomharthaí an Phobail 2024

Tá Ciste Séadchomharthaí an Phobail don bhliain 2024 ar oscailt anois go dtí an 31 Eanáir, 2024. Arna bhunú don chéad uair sa bhliain 2020, cuireann Ciste Séadchomharthaí an Phobail infheistíocht ar fáil d'oidhreacht luachmhar na seandálaíochta againne agus cabhraíonn sé le húinéirí agus le caomhnóirí séadchomharthaí na seandálaíochta á gcosaint ar leas an phobail sna blianta amach romhainn.

Sa bhliain 2023, leithdháileadh os cionn €450,000 trí Chomhairle Contae Fhine Gall ar chúig thionscadal lena n-áirítear dara céim na n-oibreacha comhdhlúthaithe ag Túir Cholm Cille i Sord, ag Eaglais Mhuire i gCluain Meacháin sa tSeanbhaile, ag Séipéal agus reilig Mhullach Íde agus ag Túrtheach Bhaile an Ridire. Rineadh plean bainistíocht an chaomhantais maidir le Séipéal agus reilig Mullach Eadrad chomh maith.

Deir an tOifigeach Oidhreachta, Christine Baker, 'Tugann Ciste Séadchomharthaí an Phobail deis dúinn ár gcuid shuíomhanna na seandálaíochta a chosaint agus a chomhdhlúthú ach, ionas go léireofar agus go gcuirfeair láthair i gceart iad, caithfear rochtain ar ár oidhreacht na seandálaíochta a fheabhsú do gach éinne'.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall ag cur fáilte anois roimh iarratais faoi thrí shruth an mhaoinithe a mbeidh le tosú sa bhliain 2024: Trí Chiste Séadchomharthaí an Phobail, tá an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta ag déanamh infheistíocht riachtanach an chaipitil inár n-oidhreacht na seandálaíochta chun cabhrú le húinéirí agus le caomhnóirí séadchomharthaí na seandálaíochta á gcosaint amach anseo ar leas an phobail. Siad príomhaidhmeanna an chiste seo ná séadchomharthaí agus ionaid seandálaíochta áitiúla a chaomhnú, a chosaint agus a chur chun cinn. Tá suim ar leith ag an Roinn sna tionscadail siúd ina bhfuil oiliúint na scileanna traidisiúnta mar chuid díobh. Is féidir

le húdarais áitiúla, le húinéirí príobháideacha, le grúpaí an phobail agus le caomhnóirí na séadchomharthaí iarratas a dhéanamh faoi na 3 shruth seo a leanas:

- Cuirfidh Sruth 1 deontais suas le €100,000 ar fáil ará dírithe ar dheisiúcháin riachtanacha agus ar oibreacha caipitil chun séadchomharthaí na seandálaíochta a chaomhnú agus a dheisiú.
- Cuirfidh Sruth 2 deontais suas le €30,000 ar fáil chun Pleananna/Tuarascálacha um Bhainistíocht an Chaomhantais a fhorbairt atá dírithe ar na bearta siúd a aithint le haghaidh séadchomharthaí na seandálaíochta a chaomhnú agus le haghaidh rochtain an phobail orthu a fheabhsú.
- Cuirfidh Sruth 3 deontais suas le €30,000 ar fáil chun bonneagar na rochtana agus an léirmhíntithe a fheabhsú (lena n-áirítear bearta fíorúla/ar líne) ag séadchomharthaí na seandálaíochta.

Ba cheart do gach iarrthóir Lámhleabhar an CMF a léamh go cúramach agus a chinntiú go gcuirtear ráitis na modhanna agus na ceadanna lena mbaineann leis an iarratas.

- Críochnaigh Foirm CMF-A thíos (na ranna ábhartha ach amháin)
- Cuir Ráiteas Modh cuimsitheach léi
- Seol chuig Oifig na hOidhreachta, Comhairle Contae Fhine Gall, lená fháil roimhe seo

Sin Dé Céadaoin an 31 Eanáir 2023

Cuir aon cheist agat trí rPhost chuig Christine.Baker@fingal.ie

Comhairle Contae
Fhine Gall
Fingal County
Council

**Ciste Séadchomharthaí
an Phobail 2024**
Community Monuments
Fund 2024

ar oscailt anois d'iarratais suas go dtí
an 31 Eanáir 2024.

now open for applications until January
31, 2024.

Maoiniú na bliana 2024 le haghaidh oibreacha caomhantais agus deisiúcháin i bhFine Gall

Tá Comhairle Contae Fhine Gall ag tabhairt cuireadh anois d'iarratais faoi roinnt scéimeanna le haghaidh oibreacha atá le déanamh sa bhliain 2024 ar thionscadail deisiúcháin nó chaomhnaithe ar scála beag, meánach nó mór ar Struchtúir Chosanta agus, i gcásanna áirithe, ar fhoirgnimh a fheabhsaíonn Limistéir Chaomhantais na hAiltireachta laistigh de cheantar Fhine Gall. Sé DÉ hAOINE an 19 Eanáit 2024 an dáta deiridh le haghaidh iarratais a fháil.

Dáileadh os cionn €345,500 trí Chomhairle Contae Fhine Gall sa bhliain 2023 ar dheontais Oibre Tráthúla, ar struchtúir faoin Scéim Infheistíochta san Oidhreacht Thógtha agus tionscadail faoin gCiste um Struchtúir Stairiúla chun cuidiú le deisiú agus le cosaint oidhreacht ailtireachta Fhine Gall. Cuireann Comhairle Contae Fhine Gall féin deontais idir €100 agus €2,500 ar fáil teí scéim na hOibre Tráthúla d'úinéirí a dhéanann gnáthchothabháil nó deisiúcháin bheaga ar chreatlach stairiúil a gcuid tithe. Tá an Deontas Oibre Tráthúla seo ar fáil freisin le haghaidh iarratais mhaoinithe ar thuarascálacha caomhantais nó ar shuirbhéanna ó ghairmithe an chaomhantais. Tá maoiniú ar fáil trí Scéim Infheistíochta na hOidhreacht Tógtha nó Ciste na Struchtúir Stairiúil le haghaidh oibreacha níos suntasaí. Tá an Maoiniú Imfhálaithe le haghaidh Struchtúir Ceann Tuí mar chuid den Scéim Infheistíochta um Oidhreacht Thógtha. Ní

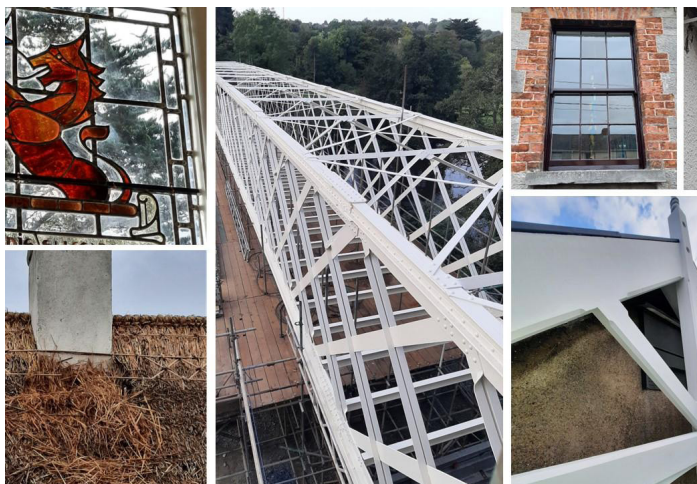
bhaineann na hoibreacha incháilithe amháin le deisiúcháin ar an tuí féin agus d'fhéadfadh deisiú balla láibe, rindreáil an aoil nó deisiúcháin fuinneoga stairiúla a bheith mar chuid dá leithéid. Ligeann Ciste na Struchtúir Stairiúil iarratais ar leith a dhéanamh chomh maith le haghaidh struchtúr dúchasach nach Struchtúr Cosanta é a chaomhnú agus chun éadain na siopaí stairiúla nó chun éadain siopaí traidisiúnta na Gaeilge a athchóiriú.

Tá maoiniú ar fáil do thionscadail a mbeidh ar siúl sa bhliain 2023 faoi na scéimeanna seo a leanas:

“Deontas na hOibre Tráthúla” ó Chiste Oidhreacht Ailtireachta na bliana 2024
Scéim Infheistíochta san Oidhreacht Thógtha na bliana 2024

Ciste Struchtúr Stairiúil na bliana 2024 (lena n-áirítear fo-shruthanna le haghaidh Éadain na Siopaí Stairiúla/Éadain Siopaí Traidisiúnta na Gaeilge agus le haghaidh Struchtúr Dúchasacha)

Cuireann Oifigigh Chaomhnú na hAiltireachta Fhine Gall, Helena Bergin agus Laura Johnstone, fáilte roimh tacaíocht leanúnach an airgeadais a chuireann na scéimeanna seo ar fáil d'úinéirí na réadmhaoine stairiúla chun a gcuid fhoirgneamh a chosaint agus a chothabháil ón mhaoiniú atá ar fáil as acmhainní Chomhairle Contae Fhine Gall féin agus ón rialtas náisiúnta. “Is mór an sásamh a bhaineann le scéimeanna deontas seo an chaomhantais a fheiceáil agus iad ag tabhairt tacaíochta d'úinéirí chun dea-chleachtas na cothabhála rialta a chur i bhfeidhm ní hamháin le deisiúcháin bheaga a dhéanamh ar shean-foirgnimh stairiúla nó ar struchtúir neamhchoitianta agus neamhghnáthacha ach a bheith in ann cabhrú leo chomh maith le caitheachas níos suntasaí an airgid nuair a bhíonn gá le hobair caomhnaithe níos doimhne a dhéanamh. I mbliana, tá Deontas na hOibre Tráthúla Fhine Gall leathnaithe againn chun cur ar chumas úinéirí agus chaomhnóirí na

Gall ag conservation@fingal.ie Eiseofar cinneadh ar gach iarratas i ndiaidh an Roinn cead sealadachh a thabhairt do na hiarratais rathúla. De ghnáth, déantar an cinneadh seo i leath thosaigh Mí Márta.

Tabhair faoi deara nach féidir leis an iarrthóir leas a bhaint as maoiniú faoin gCiste um Struchtúr Stairiúil agus faoin Scéim Infheistíochta san Oidhreacht Thógtha sa bhliain chéanna agus, dá bhrí sin, má éiríonn le hiarratas ar an dá cheann, ní féidir glacadh ach le ceann amháin acu.

hoidhreacht thógtha an chontae iarratas a dhéanamh freisin ar mhaoiniú chun gairmithe caomhnaithe leis an taithí acu a fhostú chun tuarascálacha caomhantais a tháirgeadh a n-aithníonn oibreacha riachtanacha agus an mhodheolaíocht chuí a mholadh le haghaidh deisiúcháin, agus go mór mór, cur síos beacht a dhéanamh ar an obair. Tá dea-chomhairle chaomhnaithe riachtanach lena chinntiú go bhfuil na hoibreacha a dhéantar báúil agus oiriúnach don chreatlach thógtha agus go dtugann siad aghaidh ar an gceist atá tar éis teacht chun cinn agus go réitítear í i gceart."

Tá na scéimeanna um mhaoiniú an chaomhnaithe i bhfeidhm chun cabhrú leis an úinéirí úsáid a bhaint as an obair cuí agus as na modhanna cearta chun na hábhair stairiúla a úsáideadh sna sean-fhoirgnimh cosúil le aol, cloch, bríce lámhdhéanta, ceann tuí, slinne nádúrtha, agus siúinéireacht stairiúil a dheisiú os rud é go ndéanann úsáid na n-ábhar docht neamh-inálaithe nua-aimseartha cosúil le coincreit agus plaistigh níos mó dochar ná sochar d'fhoirgnimh a tógadh go traidisiúnta.

DÁTA DEIRIDH: Ba chóir gach iarratas a chur isteach chuig Comhairle Contae Fhine Gall faoi 5in DÉ hAOINE an 19 Eanáir 2024. Tá na foirmeacha iarratais don trí scéim ar fáil ar shuíomh Gréasáin Chomhairle Contae Fhine Gall agus ba chóir iarratais chríochnaithe a sheoladh chuig Oifigeach Caomhnú na hAiltireachta Chomhairle Contae Fhine

Baineann cur chuige múnlaíthe 3T Fhine Gall an phríomhdhuais amach ag Gradaim Sármhaitheasa na Rialtas Áitiúil

Ghnóthaigh Comhairle Contae Fhine Gall an gradam i gcatagóir na Cumarsáide ag Gradaim Sármhaitheasa na Rialtas Áitiúil don bhliain seo. Moladh Roinn Seirbhísí Digiteacha na Comhairle as an úsáid cheannródaíoch a bhain sías Múnlaí 3T agus as taithí na Réaltachta Fíorúla (VR) maidir le Comhairliúcháin Pleanála a fheabhsú.

Séard atá i gceist leis an tionscnamh ná léirithe 3T de Shord agus de Bhaile Brigín a chruthú, rud a chuireann uirlis iontach ar fáil maidir le cumarsáid éifeachtach ar thionscadail tógála agus ar an bhfearann poiblí. Chruthaigh an chuideachta samhaltaithe 3T, Realsim, an múnla agus an taithí fhíorúil. Trí úsáid a bhaint as an taithí VR agus as bailte cúpla digiteacha, cuireann an Chomhairle ar chumas an phobail forbairtí beartaithe a fheiceáil agus a iniúchadh, ag líonadh na bearna idir pleananna na haitireachta agus tuiscint an phobail.

Is céim cheannródaíoch í an t-iarraicht seo de chuid Chomhairle Contae Fhine Gall le cúpla digiteacha a phíolótú le haghaidh comhairliúcháin phoiblí chun tionscadail a mbaineann leis an bhfearann poiblí a chur ar taispeáint ar nós 'Ceathrú Cultúrtha Sord' agus 'Athnuachan Ché Shráid Cuan Bhaile Brigín'. Leagann amharcóir an ghréasáin idirghníomhach digiteach cúpla/3T ar líne réamhradharc amach, a thugann léargas tumtha ar thodhchaí na mbailte seo faoi shamhlú.

Dar le Méara Fhine Gall, an Chomhairleoir

Adrian Henchy, "Teist atá sa ghradam seo ar dhíogras agus ar nuálaíocht ár bhfoireann Seirbhísí Digiteacha. Ismór an onóir é dúinn an gradam seo a fháil agus a bheith in ann seasamh taobh le taobh leis na tionscnaimh inmholta eile a aithníodh ag an searmanas. Ba mhaith liom comhghairdeas a dhéanamh le gach rannpháirtí agus le gach buaiteoir. Léiríonn bhurgcuid oibre an chomhghealltanais agaibhse don shármhaitheas sa rialachas áitiúil."

Dúirt AnnMarie Farrelly, Príomhfheidhmeannach Chomhairle Contae Fhine Gall, "Aithníonn an gradam seo an gealltanais againne do rannpháirtíocht thrédhearcach agus chuimsitheach a chothú lenár gcuid phobal. Déanann an úsáid a bhainimis as múnlaíthe 3T agus as an taithí VR bunathrú ar an gcaoi a gcuirimid pleananna casta na forbartha in iúl, rud a chuireann ar chumas na gcónaitheoir fíorpháirt a ghlacadh in éabhlóid a gcuid bhailte."

Ina theannta sin, spreagann Comhairle Contae Fhine Gall an pobail páirt a ghlacadh sna tionscnaimh cheannródaíocha seo. Tá cluasáin VR ar fáil ag na Leabharlanna i Sord, i Mullach Íde, i nDomhnach Bat, i mBaile Bhlainséir agus i mBaile Brigín. Iarrtar ar éinne ar spéis leis turas 3T ar na forbairtí i Sord agus i mBaile Brigín labhairt le duine dár Seaimpíní VR ar an suíomh. Treoróidh siad tú trí thumoideachas na réaltachta fíorúla, ag tabhairt léargais ar na tionscadail nua spreagúla atá todhchaí an phobail á múnú acu.

Déanann Gradaim Sármhaitheasa na Rialtas Áitiúil, arna n-urrú ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, ceiliúradh ar an méid iontach atá déanta ag na hÚdaráis Áitiúla ar fud na hÉireann. Chuir Comhairle Contae Fhine Gall ceithre tionscnamh ar thaispeáint, ag léiriú an geallanais aici don tsármhaitheas i réimsí éagsúla, ó athchóiriú na hoidhreachta go dtí tacaíocht an phobail.

Déanann Fine Gall 25 Bliain Comhaontú Aoine an Chéasta a Cheiliúradh

Rinneadh garsprioc ríthábhachtach i stair na hÉireann a chomóradh ag tráthnóna léargasach i nDomhnach Bat an tseachtain seo le plé painéil ar leith ar 25 bhliain Comhaontú Aoine an Chéasta (GFA) agus ar Dhearbhú Shráid Downing.

Bhí Méara Fhine Gall, an Comhairleoir Adrian Henchy ina óstach ar an imeacht, agus fuair an lucht freastail tuiscint níos fearr ar an gComhaontú ó roinnt príomh-aitirí a bhí i gcroílár na caibidlíochta maidir le seachadadh na síochána. Ar an bpainéal bhí an t-liar-Thaoiseach, Bertie Ahern, gníomhaí na síochána agus bunaitheoir Chomhghuaillíocht na mBan i dTuaisceart Éireann, Monica McWilliams, in éineacht le hAmbasadóir SAM in Éirinn, Claire D. Cronin. Rinne Gary Murphy, ó Scoil an Dlí agus an Rialtais in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath, an plé a shainmhaoirsiú, ag spreagadh an lucht freastail le dearccthaí agus le machnaimh léargasacha.

Seasann Comhaontú Aoine an Chéasta, a síníodh ar 10 Aibreán 1998, mar éacht suntasach a d'fhógair go raibh deireadh tar éis teacht le 30 bliain na choimhlinte i dTuaisceart Éireann. D'athraigh an chomhaontú stairiúil seo bun-chaidrimh na bpobal ar fud na n-oileán, agus bealaí nua an chomhoibrithe agus na comhthuisceana á gcothú aige. Ina theannta sin, bhí ról suntasach ag Dearbhú Shráid Downing, a eisíodh ar an 15 Nollaig 1993, i bpróiseas na síochána, ag leagan síos an bhunchloch do Chomhaontú Aoine an

Chéasta a tháinig ina dhiaidh.

Leagadh amach sa dearbhú stairiúil seo na prionsabail le haghaidh caibidlíochtaí na síochána, ag moladh an idirphlé agus na rún a bhí bunaithe ar an gcead. Leag sé síos an chéim le haghaidh an tsosa cogaidh a d'fhógair Arm Sealadach Poblachtach na hÉireann (IRA) sa bhliain 1994 agus chuir sé le cainteanna na síochána as a tháinig Comhaontú Aoine an Chéasta atá i bhfhfeidhm inniu.

Agus 25 bhliain ar an bhfód á gceiliúradh againn, tugaimid ómós dá oidhreacht bhuan agus athdhearbhaímid ár ngealltanas chun seasamh lena phrionsabail na síochána, na haontachta agus an athmhuintearais, ag cinntiú go leanann an fhís agus na bhfiuntas atá neadaithe sa chomhaontú agus ag treoir an chomhthuaisceana againne i dtreo na todhchaí chairdiúil do gach éinne.

Dúirt Méara Fhine Gall, an Comhairleoir Adrian Henchy: "Is mór é an t-áthas dom fáilte a chur roimh a leithéid aoichainteoirí oirce go Domhnach Bat agus go Fine Gall chun a gcuid léargas fíorthuisceannach a roinnt maidir leis an ócáid shuaithinseach seo a bhí ann do na milliúin daoine ar fud an domhain agus a chabhraigh leis an tsíocháin bhuan a chinntiú. Cuireann comóradh 25 bliain Chomhaontú Aoine an Chéasta i gcuimhne dúinn an tábhacht a bhaineann leis an aontacht, leis an idirphlé, agus leis an gcomhiarracht chun an athmhuintearas agus an tuiscint níos fearr a chur chun cinn ar fud gach pobal againne."

Rinne an plé painéil léargas ar an bhfíorshaol i dTuaisceart Éireann agus an comhaontú stairiúil á ullmhú, ar na dúshláin a bhain le tuairimí agus le daoine éagsúla a thabhairt le chéile agus le scéal inmheánach na caibidlíochta ríthábhachtach agus iad ar siúl. Labhair siad ar thábhacht an Chomhaontaithe chomh maith leis na dúshláin leanúnacha a mbaaineann leis agus roinn siad a gcuid taithí ar an obair acu i dtreo réiteach na gcoinbhleachta i dtíortha eile.

Seoladh Clár Bronnadh na Leabhar de chuid Chiste Aitheantas an Phobail ó Leabharlanna Fhine Gall

Tá clár bronnadh na leabhar fógartha ag Leabharlanna Fhine Gall do scoileanna na háite mar chuid den Chiste Aitheantas an Phobail. Is mórthionscnamh ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail é an Ciste Aitheantais an Phobail, atá deartha chun tacaíocht ar leith a thabhairt do phobail ar fud na tíre a bhfuil daoine ón Úcráin agus ó thíortha eile á n-óstáil acu.

Bhain Leabharlann Bhaile Bhlainséir úsáid as an maoiniú seo chun tacair ar leith na leabhar a cheannach do gach scoil i gceantar Bhaile Átha Cliath 15. Mar thoradh air seo, beidh rochtain ag gach leanbh ar leabhair ina leabharlann scoile féin. Tá clár bhronnadh na leabhar ar siúl freisin i Sord agus i mBaile Uí Choileáin.

Sheol Méara Fhine Gall, an Clr. Adrian Henchy clár bronnadh na leabhar i Leabharlann Bhaile Bhlainséir ar maidin. I dteannta an Mhéara, bhí Leabharlannaí an Chontae Betty

Boardman agus an t-údar leanaí Alan Nolan chomh maith le leanaí agus le múinteoirí ó Scoil Naomh Proinsias Xavier, Plásóg na Rós.

Dúirt Méara Fhine Gall, An Clr. Adrian Henchy: “Is cúis áthais dom go mbeidh Leabharlanna Fhine Gall ag tabhairt leabhair do scoileanna i mBaile Átha Cliath 15, i Sord agus i mBaile Seiscin mar chuid de Chiste Aitheantas an Phobail. Is bealach iontach é seo le haghaidh aitheantas a thabhairt don pháirt ollmhór atá á ghlacadh ag pobail i bhFhine Gall chun fáilte a chur roimh dhaoine ón Úcráin agus ó thíortha eile ag lorg cosanta agus sábháilteachta atá á n-óstáil acu”.

Dúirt Leabharlannaí an Chontae Betty Boardman: “Is aitheantas iontach é bronnadh seo na leabhar do scoileanna i mBaile Átha Cliath 15 ar iarracht an phobail fáilte a chur roimh dhaoine ón Úcráin agus ó thíortha eile a bhfuil cosaint idirnáisiúnta á lorg acu. Cuireann sé áthas orm go bhfuil Ciste Aitheantas an Phobail á úsáid ag Leabharlanna Fhine Gall chun scoileanna na litearthachta agus an grá don léitheoireacht a chothú i measc páistí scoile na háite.”

Faigheann Fine Gall maoiniú chun breathnú ar thionscadal na snámha farraige sna Sceirí

Leithdáileadh os cionn €40,000 i leith tionscadal staidéir scóipe i bhFine Gall tríd an maoiniú a fógraíodh mar chuid den Scéim um Bonneagar an Chaitheamh Aimsire Faoin Aer (BCAFA) an tseachtain seo.

D'éirigh le Comhairle Contae Fhine Gall lena hiarratas ar mhaoiniú chun cabhrú léi staidéar féidearthachta a dhéanamh maidir le forbairt an bhonneagair ar nós cithfholcadáin, áiseanna gléasta agus rochtain rampaí ar shnámh farraige thart ar Limistéar Snámha The Springers sna Sceirí.

D'fhógair an tAire Forbartha Tuaithe agus Pobail, Heather Humphreys maoiniú beagnach ar €2.3 milliún chun tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt 50 tionscadal eachtraíochta faoin aer ar fud na tíre, agus €40,500 dá chuid ag teacht go dtí Fine Gall.

Agus fáilte á chur aige roimh fhógra an mhaoinithe, dúirt Méara Fhine Gall, an Comhairleoir Adrian Henchy: "Ní hamháin gur caitheamh aimsire áitiúil air a bhfuil meas é an snámh farraige sna Sceirí; ach cuidíonn se go mór le athnuachan an choirp agus na hintinn araon chomh maith. Cabhróidh an maoiniú seo le haghaidh staidéar féidearthachta a

dhéanamh ar phríomhbhonneagar na Sceirí maidir le tuilleadh forbartha a dhéanamh ar ghníomhaíocht bhríomhar shásúil faoin aer atá ag dul i méid ar féidir le gach éinne taitneamh a bhaint as."

Dar le John Quinlivan, Stiúrthóir Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair, Turasóireachta agus Cultúir ag Comhairle Contae Fhine Gall: "Cabhróidh an maoiniú seo linn féachaint cad is féidir a dhéanamh le haghaidh timpeallacht níos sábháilte agus níos taitneamhaí a chruthú do ghrúpaí beoga na snámha farraige sna Sceirí. Táimid ag tnúth le bheith ag obair le pobal na háite chun a chinntiú go mbeidh na Sceirí ina gceann scríbe níos fáiltiúla agus níos oiriúnaí do shnámhóirí farraige agus do gach éinne a bhfuil meas acu ar áilleacht na farraigeí cósta againne."

Tagann ainm an tsuímh ón bpreabchlár a bhí á úsáid ag muintir na háite scór bliain ó shin. Sa lá atá inniu ann, tagann grúpa de shnámhóirí feadh bliana, ar a dtugtar na Frosties, le chéile go rialta chun snámh a dhéanamh san uisce, atá fuar go hiondúil, amach ó cheann tíre an Oileáin Rua de chuid an bhaile álainn cois cósta seo.

Bealaí Sábháilte ar Scoil – Tuarascáil dhearfach dheireadh na bliana d’Fhine Gall!

Clár arna mhaoiniú ag An Taisce atá i mBealaí Sábháilte ar Scoil, atá faoi riar ag údarás áitiúla ar fud na hÉireann. Déanann bunscoileanna iarratas ar mhaoiniú agus ar chúnamh chun an tsábháilteacht bóithre a fheabhsú ag geata na scoile agus déanann An Taisce á meas. Cuirtear na iarrthóirí rathúla ar aghaidh ansin faoi chúram a gcuid údarás áitiúil a oibríonn leo chun feabhsuithe oiriúnaithe ar shábháilteacht ar bhóithre a dheardh ag an mbealach isteach ar an scoil. D’fhéadfadh bearta mar rampaí, cosáin leathnaithe, comharthaíocht, mullaird, bealaí isteach agus trasrianta do choisithe agus do rothair a bheith i gceist leis na hoibreacha seo. Tógann na hoibreacha an ceantar mórthimpeall na scoile san áireamh agus breathnaíonn siad ar thuras na ndaltaí chun feabhas a chur ar na sráideanna ag teacht isteach ionas go mbeidh sé níos éasca agus níos sábháilte dul ar chos, ar scútar nó ar rothar ar scoil.

Le linn na bliana 2023, bhí aonad an Taistil Gníomhaí de chuid Chomhairle Contae Fhine Gall ag obair le scoileanna a raibh Tráinse 1 de Bhabhta 1 bronnta orthu chun athchóirithe na mBealaí Sábháilte ar Scoil a chur ar fáil. Go dtí seo, tá a leithéid curtha i gcrích ag na scoileanna seo a leanas:

- Bunscoil Cois Bá
- Bunscoil Sóisear agus Bunscoil Sinsear Aspal Pilib i gCúil Mhín
- Bunscoil Le Chéile an Rois agus Lusca
- Bunscoil Sóisear agus Bunscoil Sinsear

Chrónáin, Sord

- Bunscoil Le Chéile Teach Chainnigh agus Bunscoil Bhenedict Naofa
- Bunscoil Le Chéile Bhaile an Phaoraigh

Tá pleananna don bhliain 2024 ar siúl anois agus tá athchóirithe Tráinse 2 de Bhabhta 1 réidh le tosú go han-luath ag:

- Bunscoil Phobail Choilm
- Bunscoil Ghrainne, Mullach Eadraid
- Bunscoil Thobar Mhuire
- Bunscoil an Phápa Eoin Pól II, Mullach Íde

Trí bhonneagar níos sábháilte a chur ar fáil chun dul ar scoil ar chos, ar scútar nó rothar agus chun rochtain níos fearr a chur ar fáil ó cheantair chónaithe, tá Aonad an Taistil Gníomhaí ag tnúth lená dhéanamh níos éasca, níos sábháilte agus níos taitneamhaí do leanaí agus dá gcuid teaghlaigh dul ar chos ar scoil. Dar leis an aiseolas ó na scoileanna a bhfuil páirt á nglacadh acu ann ná go dtagann na leanaí siúd a roghnaíonn an Taisteal Gníomhach ar scoil ar bhreis airdill agus níos réidh le foghlaim. Deir siad freisin gur níos eagraithe don lá go hiondúil iad na daltaí siúd ag siúl nó ag rothaíocht agus go mbaineann siad taitneamh as an neamhspleáchas agus as an taithí shóisialta a bhaineann le siúl ar scoil lena gcuid chairde. Tacaíonn Clár na mBealaí Sábháilte ar Scoil le sprioc na bpáistí a chur amach faoin aer gan imní.

Tá tuilleadh eolais faoina leithéid thuas agus faoi thionscnaimh eile An Taistil Gníomhaí le feiceáil ag www.fingal.ie/activetravel

Seoladh Deontas ‘Gníomhú an Phobail ar son na hAeráide i bhFine Gall’

Chuir Comhairle Contae Fhine Gall tús leis an Clár Gníomhaíochta Pobail ar son na hAeráide Dé Céadaoin ar an 6 Nollaig 2023. As ciste iomlán náisiúnta €24 milliún, tá €1.1m ar fáil do Chomhairle Contae Fhine Gall lena bhronnadh do ghrúpaí an phobail/ neamhbhrabúsach laistigh den chontae, ar spéis leo tionscadail agus tionscnaimh a fhorbairt a mbaineann le dul i ngleic leis an aeráid. athrú.

Sí ollchuspóir ‘Gníomhaíocht an Phobail ar son na hAeráide Fhine Gall’ ná pobail mhóra agus bheaga, tuaithe agus uirbeacha, i gcomhar le Comhairle Contae Fhine Gall, a chumhachtú i dtreo pobail áitiúla inbhuanaithe ar ísealcharbóin a fhorbairt, ar bhealach praiticiúil agus struchtúrtha, a chuideoidh leis an iarracht náisiúnta ar aghaidh a thabhairt ar astuithe an charbóin.

Chuir Méara Fhine Gall, An Comh. D’fháiltigh Adrian Henchy, fáilte roimh an gclár: “Tá gníomhaíocht an phobail mar phríomhchuid den chaoi a fhásaimid Fine Gall ina chontae níos inbhuanaithe agus níos inmhaire trí dhíriú gníomhaíocht an phobail ar son na haeráide a chumasú chun na hastuithe a íslíú. Mholfaínn gach éinine tuilleadh eolais a fháil agus aon tionscadail is féidir a phlé go háitiúil”.

Dúirt David Storey, Stiúrthóir Seirbhísí Chomhairle Contae Fhine Gall, “Cuirimid fáilte roimh gach grúpa tuilleadh eolais a fháil faoi ‘Gníomhaíocht Pobail ar son na

hAeráide i bhFine Gall’ agus geallaimid tacaíocht a thabhairt daoibh ar gach bealach is féidir chun tionscadail ar ardchaighdeán um ghníomhaíocht ar son na haeráide a sheachadadh.”

I measc na ngrúpaí incháilithe, tá coistí Bailte Slachtmhara, grúpaí na gcónaitheoirí, eagraíochtaí deonacha neamhbhrabúsacha, clubanna spóirt (gach spórt) agus ionaid an phobail. Ní cháilíonn scoileanna nó áiseanna eile an oideachais don mhaoiniú áirithe seo, áfach.

Caithfidh 5 théama a bheith mar chuid de gach iarratas: Fuinneamh an Phobail; Taisteal; Bia agus Dramhaíl; Siopadóireacht agus Athchúrsáil; agus Gníomhaíocht Áitiúil ar son na hAeráide agus na Timpeallachta. Ba cheart go mbeadh sé mar aidhm ag gach tionscadal ná na hastuithe a íslíú.

Tá trí leibhéal na ndeontas ar fáil,

- deontais beaga suas go €20k,
- meándeontais suas go 50k
- deontais móra suas go €100k.

Níl ach tréimhse 12 sheachtain ann chun iarratais a fhorbairt agus sé an spriocdáta le haghaidh iarrais críochnaithe ná Dé Céadaoin an 28 Feabhra 2024. Moltar go dtosóidh gach grúpa a iarratais chomh luath agus is féidir.

Rachaidh mórán grúpaí i gcomhar le grúpaí eile d’fhonn téarmáí éagsúla an iarratais a chlúdach. Déanfar gach iarratas a fhorbairt i gcomhar le Comhairle Contae Fhine Gall. Mar sin, moltar do gach grúpa a bhfuil suim aige an t-eolas faoin deontas a fháil agus is féidir a leithéid a dhéanamh trí fhreastal ar cheann de na himeachtaí for-rochtana thíos.

Tá faisnéis agus treoir faoin thionscadal a chur le chéile le feiceáil ar an leathanach gréasáin <https://www.fingal.ie/community-climate-action-fingal> agus, má tá suim ag an ngrúpa iarratas a fhorbairt, is féidir rPhost a sheoladh chuig CommClimateActionOfficer@fingal.ie.

TradFest 2024

TRADFEST 2024
IN FINGAL
JAN 24-28

JANIS IAN
RALPH MCTELL
STOCKTON'S WING
FREDDIE WHITE
BRIAN KENNEDY

OCEAN CHILD
WITH
STEPHEN REA, NEIL MARTIN,
OCEAN STRING QUARTET,
MICHELLE & LOUISE MULCAHY

LIAM Ó MAONLAÍ
PHELIM DREW AND SONGS OF RONNIE DREW & THE DUBLINERS
GERRY O'CONNOR AND FRIENDS
CATHY JORDAN & FEARGAL MURRAY
BRID HARPER LAOISE KELLY
NUALA KENNEDY / TARA BREEN / TONY BYRNE
ZOË CONWAY & JOHN MCENTYRE SILE DENVIR
BRENDA CASTLES ERIN HENNESSY TIMOTHY O'GRADY: I COULD READ THE SKY
SIVE THE REMEDY CLUB SHANE HENNESSY
FARAH ELLE AISLING LYONS NIAMH BURY
ANNA TAVNIR & MANINDER SINGH NIWEL TSUMBU

tradfest.com

f/TradFest i/tradfesttdublin t/trad_fest @tradfest

TEMPLE BAR COMPANY FÁS Fáilte Ireland Visit Dublin Tourism Ireland Visit Ireland Dublin City Council Culture Ireland OPW RTÉ RÁDÍO 1

Uimhreacha ó Fhine Gall

100%

de na feistis Maisiúla
LED nua curtha
isteach i mbailte agus
i sráidbhailte ar fud an
chontae.

30,000

turas na Rothar Roinnte
trasna Fhine Gall
idir TIER agus Rothar
Bleeper.

21.51

tonna Teicstílí bailithe i Mí
Meán Fómhair na bliana
2023

286

aonad na Tithíochta inacmhainne
ag teacht go luath i mBaile
Mastún, Domhnach Bat

714

grúpa cláraithe faoi láthair le Lónra
Rannpháirtíochta Poiblí Fhine Gall (PPN)

1500

vóta ar líne chun na
Fir Bréige is fearr a
roghnú do chomórtas
Fear Bréige níos
Sábháilte Oíche
Shamhna

361.9m

ceadaithe don bhliain 2024

274%

iar líon na gcuairteoirí ar
leathanach na bpost ar
shuíomh idirlín fingal.ie

**Comhairle Contae
Fhine Gall**
Fingal County
Council

